

da det forlod dette høje Ting, er forskellige. Det forekommer mig imidlertid, at naar den ærede sidste Taler (Jacob Christensen) udtalte, at man under Forhandlingerne i det andet høje Ting fik det Indtryk, at man der oppe kun tog det store Landbrug i Forsvar og ikke vilde give det mindre Landbrug, hvad der med Rette kunde tilkomme det, er disse Udtalelser ikke berettigede. Sagen er jo den — og derom vil der i Virkeligheden ikke kunne disputeres —, at man fra alle Sider har erkendt, at den Kornlov, vi i Øjeblikket lever under, giver det mindre Landbrug daarligere Vilkaar, og at man fra alle Sider ud fra denne Opfattelse forlods er gaaet ind paa at forandre dette Forhold, og det er forandret, saaledes at man nu maa sige, at det lille Landbrug er stillet saa betryggende, som det overhovedet er tænkeligt under en Situation som den, i hvilken vi lever. Det er klart, at naar saadanne Forbedringer allerede er opnaaede, kan Diskussionen derom ikke bredes ud i det uendelige, for hvad der er opnaaet, taler man jo ikke mere om. Men naar man har opnaaet dette Resultat ved efter adskillige Medlemmers Mening at være gaaet til den modsatte Yderlighed, nemlig ved at gaa de store Landbrugere og det store Landbrug for nær i det Forslag til Kornlov, som vi nu er i Færd med at vedtage, saa er det ganske klart og tydeligt, at Diskussionen maatte dreje sig herom. Det forekommer mig derfor, at det ærede Medlem i Virkeligheden ikke har haft Ret til at fremsætte de Udtalelser, han nylig fremsatte, idet det maa erkendes, at man fra alle Sider forlods har været inde paa denne Tanke.

Jeg skal ikke forlænge Diskussionen om dette Lovforslag yderligere. Jeg skal erkende, at de Forandringer, der er sket i Landstinget, for mig er betydelige Forbedringer, idet de paa adskillige Punkter imødekommer de Krav, jeg fremsatte under første Behandling af Lovforslaget i dette Ting. Efter de Udtalelser, der er faldet, mærker jeg, at man fra Flertallets Side har haft Vanskelighed ved at strække sig saa langt, som Tilfældet er. Jeg tror imidlertid ikke, at Flertallet skal fortryde dette, thi jeg tror, at naar man vedtager en saa vigtig Lov som denne, en Lov, som angaar alle Landbrugere i vort Land, maa det forlods betragtes som et ikke ringe Gode, hvis man ikke indenfor nogen Klasse af Landbruget føler sig særlig forurettet. Og jeg vil sige, at med de Forandringer, som nu er sket, tror jeg, at det

store Landbrug, selv om det er gaaet meget nær, med en normal Høst nogenlunde vil kunne udrede, hvad der her er Tale om, og jeg tror, at det har sin store Fordel, at man gaar til at opfylde sin Leveringspligt efter den Lov, vi nu staar i Begreb med at vedtage, med en god Villie. Jeg vil for mit Vedkommende anbefale de store Landbrugere, selv om de endnu maatte mene, at de er gaaet for nær — og det ved jeg, at der er mange, der mener —, at gaa til Opfyldelsen af deres Leveringspligt med god Villie og med Forstaaelse af den Betydning, hele denne Sag har. I Fjor havde det mindste Landbrug ikke saa gunstig en Stilling. I Aar faar det største Landbrug den mindst gunstige Stilling ved den Kornlov, vi er ved at vedtage, men ikke desto mindre vil jeg anbefale, at man stemmer for Lovforslaget i Henhold til de Udtalelser, jeg her har fremsat, og jeg vil haabe, at Landbostanden i sin Helhed vil gaa til Opfyldelsen af den Pligt, som ifølge denne Lov paahviler den, med god Villie af Hensyn til hele Samfundets Tarv.

Indenrigsministeren (Rode): Jeg har maattet stille mig paa det Standpunkt med Hensyn til dette Lovforslag, at Spørgsmaalet om, hvilke Opgaver man vilde drage ind under Loven, maatte være Genstand for Forhandling og Afgørelse her i Salen. Jeg har ønsket, at Vareudvekslingen med Norge skulde indgaa som en Opgave sideordnet med de andre. Dette har den høje Rigsdag ikke villet være med til. Man har ikke fjernet Opgaven, man har erkendt dens Betydning, men man har ikke villet sideordne den med de andre Opgaver. Vareudvekslingen er henvist til Indkøb, den vil grunde sig paa Muligheden af Indkøb. De andre Opgaver, Kornloven har, vil derimod grunde sig paa Ligning. Hvad der er foregaaet i Rigsdagen, er meget enkelt og klart. I dette Ting stillede Venstre som Betingelse for sin Medvirken en Nedsættelse af den samlede Ligning med 750,000 Tdr., og denne Nedsættelse maa altsaa komme til Afdrag i Vareudvekslingskvantumet. Venstre lod denne Formindskelse af Ligningen, som herved fremkommer, komme til Afdrag i Gaardbrugets Ligningspligt. Tilbage blev et lille Restkvantum til Vareudveksling. Dette har saa det andet høje Ting fjernet. De 750,000 blev strøget her og de 100,000 i Landstinget, de 750,000 i Gaardbrugets Leveringspligt og de 100,000 i det store Jordbrugs Leveringspligt. Hvad der i saa